

Διαδικτυακό ελληνοαγγλικό βιβλιοθηκονομικό λεξικό

Ιωάννα Ανδρέου

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην Επιστήμη της Πληροφόρησης η δόκιμη απόδοση, προσαρμογή και ένταξη ξένων όρων στην ελληνική βιβλιοθηκονομική ορολογία γίνεται επιτακτική ανάγκη, ιδίως σε περιόδους ραγδαίων εξελίξεων όπου η εισαγωγή νέων όρων από την ξενόγλωσση βιβλιογραφία πραγματοποιείται με ταχύτητα, χάρη στη διεύρυνση της χρήσης του Διαδικτύου. Με τα δεδομένα αυτά ξεκίνησε η δημιουργία ενός δίγλωσσου ελληνοαγγλικού διαδικτυακού λεξικού με τη βοήθεια των επιτευγμάτων του Ιστού δεύτερης γενιάς (Web 2.0).

Η ανθολόγηση των όρων έγινε με βάση έγκυρα βιβλιοθηκονομικά εγχειρίδια αλλά και ακολουθώντας το σύστημα βάσεων δεδομένων ορολογίας IATE. Το λεξικό δημιουργήθηκε και στήθηκε με τη χρήση του ελεύθερου διαδικτυακού εργαλείου wiki, το οποίο του προσέδωσε ένα φιλικό χαρακτήρα, έχοντας τη φιλοδοξία να αποτελέσει μέσο διάχυσης των όρων αυτών σε όλους, ανεξαρτήτως επιστημονικής κατεύθυνσης και κατάρτισης.

Online Greek-English Dictionary of Library and Information Science

Joanna Andreou

ABSTRACT

In Library and Information Science, the correct translation, adaptation and integration of foreign terms in Greek terminology is imperative, particularly in periods of rapid development where the import of new terms from foreign bibliography occurs with great speed, due to the increasing use of the Internet. Taking this into consideration, the creation of a bilingual Greek-English online dictionary began with the help of the innovations of Web 2.0.

The compilation of terms was based on authoritative manuals of Information Science but also on the inter-institutional terminology database IATE. The dictionary was created and published online by using the free online tool wiki that gives it a user-friendly character and with an eye to become a means of disseminating these terms to all, regardless of specialty and/or qualifications.

0 Εισαγωγή

Στην παρούσα εισήγηση θα εξεταστεί η περίπτωση της δημιουργίας ενός διαδικτυακού ελληνοαγγλικού λεξικού της Επιστήμης της Πληροφόρησης, διερευνώντας τις προβληματικές που ανακύπτουν μέσα από αυτό το εγχείρημα, όπως τα ειδικά λεξιλόγια, τα πρότυπα και η τυποποίηση, η ανάγκη για κοινό κώδικα επικοινωνίας, η αρωγή της ψηφιακής τεχνολογίας κ.ά.

1 Επιστήμη της Πληροφόρησης και τυποποίηση

Στον 21^ο αιώνα η Επιστήμη της Πληροφόρησης ολοένα και εναρμονίζεται με το τεχνολογικό γίνεσθαι της εποχής. Η νέα αυτή πραγματικότητα επιτάσσει νέους ρυθμούς αντιμετώπισης και θεώρησης των βιβλιοθηκονομικών θεμάτων που να αντικατοπτρίζουν τους σύγχρονους προβληματισμούς του επιστήμονα της πληροφόρησης, ο οποίος αναζητά κάθε φορά νέα, σύγχρονα, έγκυρα και αναθεωρημένα εγχειρίδια και εργαλεία της επιστήμης του.

Η υπόσταση της Επιστήμης της Πληροφόρησης αναπτύσσεται αυτόνομα, έχοντας όμως ως έρεισμα άλλες επιστήμες με τις οποίες έρχεται σε συνδιάλεξη. Το καθεστώς αληθείας της Επιστήμης της Πληροφόρησης δείχνει ότι αφενός αυτή διέπεται από ένα σύνολο ειδικών λεξιλογίων τα οποία δέχονται επιρροές από άλλες επιστήμες όπως η Αρχαιονομία, η Τυπογραφία, η Παιδαγωγική επιστήμη, γεγονός που μαρτυρά τη διεπιστημονικότητά της. Αφετέρου, η Επιστήμη της Πληροφόρησης συμπορεύεται με τις καινοτομίες του ψηφιακού περιβάλλοντος υιοθετώντας όρους εμβαπτισμένους στην τεχνολογία, όπως ο όρος Βιβλιοθήκη 2.0 (Library 2.0).

Οι αλλαγές στο ψηφιακό περιβάλλον, η έκρηξη των πληροφοριών, η ευκολία στην επικοινωνία αλλά και οι ραγδαίες βιβλιοθηκονομικές εξελίξεις στο εξωτερικό επηρεάζουν δραματικά τις πρακτικές, τη μεθοδολογία, τη διαχείριση και την ορολογία της Επιστήμης της Πληροφόρησης, με αποτέλεσμα να επιζητείται η τυποποίηση. Οι επαγγελματίες του χώρου διεθνώς οφείλουν να δρουν στον επιστημονικό τους τομέα και να ανταλλάσσουν πληροφορίες σύμφωνα με τα κοινά πρότυπα και τους κοινούς κώδικες που θεσπίζονται. Η επιστήμη των όρων –ορολογία– έρχεται να εξομαλύνει και να γεφυρώσει προβλήματα με την καθιέρωση των λέξεων, την καθιέρωση των εννοιών και την εξάλειψη των ποικίλων αποδόσεων των όρων.

Και μόνο η έλλειψη ενός λεξικού βιβλιοθηκονομικών όρων στην ελληνική γλώσσα και της απόδοσης τους στην αγγλική –ή και το ανάστροφο– επιδεινώνει το πρόβλημα της δημιουργίας ενός εξειδικευμένου λεξιλογίου για τη συγκεκριμένη επιστήμη. Με τις σκέψεις αυτές ξεκίνησε η εκπόνηση ενός τέτοιου λεξικού, που φιλοδοξεί να αποτελέσει ένα χρηστικό έργο αναφοράς. Δεν αποσκοπεί στην απλή αλφαβητική ανθολόγηση των όρων του

συγκεκριμένου γνωστικού πεδίου, αλλά στη συγκέντρωση όλων των όρων που αφενός οριοθετούν τη βιβλιοθηκονομική πραγματικότητα και που αφετέρου συμπορεύονται με τη διεθνή βιβλιοθηκονομική ορολογία.

2 Βιβλιογραφία του λεξικού

Για την αντιστοίχιση –σε επίπεδο ορολογίας τουλάχιστον– του ελληνικού βιβλιοθηκονομικού λεξιλογίου με τη διεθνή ορολογία χρησιμοποιήθηκαν μονόγλωσσες, δίγλωσσες και πολύγλωσσες πηγές σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή. Ως εκ τούτου, για τη συγκέντρωση, την επαλήθευση και τον έλεγχο κάθε όρου και φράσης που υπάρχει μέσα στο λεξικό χρησιμοποιήθηκαν, μετά από επιλογή, εγχειρίδια που ανταποκρίνονταν στους στόχους του λεξικού. Ωστόσο, το έρεισμα αλλά και το έναυσμα ήταν το *Βιβλιοθηκονομικών λεξικών: βιβλιοθηκονομικοί, βιβλιογραφικοί και τυπογραφικοί όροι: αγγλο-ελληνικών, ελληνο-αγγλικών* [16] του Γεωργίου Κακούρη που εκδόθηκε το 1974.

Ξεκινώντας με τις μονόγλωσσες πηγές, ενδεικτικά, το διαδικτυακό λεξικό *ODLIS: Online Dictionary for Library and Information Science* του Joan M. Reitz [11] με 4.800 λήμματα αποτέλεσε μια ολοκληρωμένη πηγή άντλησης όρων, όπως επίσης και ο διαδικτυακός τόπος του οργανισμού OCLC (Online Computer Library Center) [10], που προσέφερε πλούσιο υλικό για τη δόμηση κυρίως των ακρωνύμων που εμπεριέχονται στο λεξικό σε ξεχωριστή ενότητα.

Στις δίγλωσσες πηγές συγκαταλέγονται το *Γλωσσάρι όρων για Τεκμηρίωση* του Τμήματος Τυποποίησης του ΤΕΕ (ΤΕ 22 ΕΛΟΤ/ΤΕΕ) [25], καθώς και τα γλωσσάρια από πολλά έγκυρα βιβλιοθηκονομικά εγχειρίδια, όπως οι *Αγγλο-Αμερικανικοί κανόνες καταλογογράφησης* [6], *Η διαχείριση των αρχείων* [3], το *Εγχειρίδιο UNIMARC* [8].

Στις πολύγλωσσες πηγές, κομβικό ρόλο διαδραμάτισε το πόνημα της Τεχνικής Επιτροπής ΕΛΟΤ/ΤΕ21 *Γενικοί και ειδικοί όροι του τομέα της Ορολογίας* [24] με 1219 λήμματα σε τρεις γλώσσες (ελληνικοί όροι και ισοδύναμοι αγγλικοί και γαλλικοί). Επίσης, βασική και έγκυρη πηγή αποτέλεσε η πολύγλωσση βάση της Ευρωπαϊκής Ένωσης *Inter Active Terminology for Europe (IATE)* [9] που αντικαθιστά τη βάση EuroDicAutom.

Σημαντικό είναι να ειπωθεί ότι οι παραπάνω πηγές είναι ενδεικτικές, όπως επίσης ότι θα πρέπει να μελετηθούν και άλλες για την ενδεχόμενη βελτίωση αλλά και εμπλουτισμό του λεξικού. Σημαντικές πηγές που υπολείπονται ακόμα είναι το *Ερμηνευτικό Λεξικό Αρχειακής Ορολογίας* του Νέστορα Μπαμίδη, το *Thesaurus of Library and Information Science Terms*, και το *Elsevier's Dictionary of Library Science, Information and Documentation: in six languages: English/American, French, Spanish, Italian, Dutch and German*.

3 Σκοπός του λεξικού

Η διαδικασία σύνταξης και δόμησης ενός λεξικού είναι από μόνη της απαιτητική εργασία. Το θεωρητικό κομμάτι της ανάλυσης και της περιγραφής των σημασιών όσο και το τεχνικό κομμάτι του σχεδιασμού προς έκδοση ενός λεξικού είναι αναμφισβήτητα μια ολόκληρη επιστήμη. Επιπλέον, ο εξειδικευμένος χαρακτήρας ενός τέτοιου πονήματος, με όλα τα προβλήματα που συνεπακολούθησαν, ολοένα και επιμήκυναν την αίσια έκβασή του.

Το έργο της λεξικογραφίας ξεκίνησε το 2009 και αρχικά αποτυπώθηκε σε χαρτί, δημιουργώντας με αυτόν τον τρόπο μια έντυπη έκδοχή. Αργότερα –χωρίς να αποκλίνει από την αρχική του δομή– το λεξικό μεταφέρθηκε σε ηλεκτρονική μορφή μέσω της ελεύθερης διαδικτυακής πλατφόρμας wikidot [12].

Το αρχικό ζητούμενο ήταν η απόδοση της αγγλικής βιβλιοθηκονομικής ορολογίας στην ελληνική γλώσσα για λόγους καθαρά διευκόλυνσης προσωπικών επαγγελματικών δραστηριοτήτων. Στην πορεία όμως κρίθηκε σκόπιμο να καταστεί το προϊόν του εγχειρήματος εργαλείο για χρήση από όλη την ελληνική βιβλιοθηκονομική κοινότητα.

Ως εκ τούτου, ο τελικός σκοπός του λεξικού είναι η κάλυψη του διαπιστωμένου κενού στο θέμα της μετάφρασης της συγκεκριμένης επιστημονικής ορολογίας, μέσω ενός λεξικογραφικού εργαλείου που επιχειρεί τη συνολική καταγραφή των ελληνικών όρων που διέτουν την Επιστήμη της Πληροφόρησης και ταυτόχρονα την απόδοση των όρων στην αγγλική γλώσσα. Επιλογή όρων από συναφείς επιστήμες, όπως Αρχειονομία, Βιβλιοδεσία, Τυπογραφία, Πληροφορική έγινε σε μικρότερη έκταση. Στόχος του λεξικού είναι η τυποποίηση των όρων και η δημιουργία ενός αξιόπιστου και επιστημονικού εργαλείου που να μπορεί οποιοσδήποτε να το χρησιμοποιήσει ως σημείο αναφοράς για την επιστημονική του ενημέρωση ανεξαρτήτως επιπέδου βιβλιοθηκονομικών γνώσεων.

4 Προβλήματα και προβληματισμοί

Το εγχείρημα ξεκίνησε με τη δημιουργό του να διαθέτει μικρή λεξικογραφική εμπειρία αλλά με προηγούμενη πείρα στη διεξαγωγή έρευνας. Αρωγός από την πρώτη στιγμή το Διαδίκτυο, που προσέφερε πρόσβαση σε αξιόπιστες πηγές, παραδείγματος χάριν σε εξειδικευμένα λεξικά (IATE, ODLIS) και σε φορείς που άπτονται της Επιστήμης της Πληροφόρησης (OCLC, ALA, TEE, ΕΛΟΤ κ.λπ.). Πηγές όμως διασκορπισμένες ανά τον κόσμο, οι οποίες δημιουργούν αφενός πληροφοριακό χάος και αφετέρου αποτρεπτικά μεγάλο όγκο.

Μέσα από την ανθολόγηση αυτών των πηγών αναδύθηκαν ξενόγλωσσοι όροι που (τουλάχιστον) μέχρι την τότε δεδομένη στιγμή δεν αποτελούσαν μέρος του ελληνικού

βιβλιοθηκονομικού λεξιλογίου (π.χ. οι όροι *beta*, *creative commons*, *tagging*, *social bookmarking* κ.ά.). Η εξήγηση για τα παραπάνω είναι διττή: αυτό συμβαίνει είτε διότι οι όροι αυτοί δεν αποτελούσαν ακόμα μέρος της ελληνικής βιβλιοθηκονομικής πραγματικότητας εν γένει, είτε διότι δεν υπήρχε ακόμα επίσημη απόδοση τους και ένταξή τους στην ελληνική επιστημονική ορολογία.

Καίριο ρόλο διαδραμάτισε το γεγονός ότι τόσο η Επιστήμη της Πληροφόρησης όσο και η τεχνολογία είναι ζωντανές επιστήμες που αναπτύσσονται διαρκώς. Ως εκ τούτου, το λεξιλόγιό τους εμπλουτίζεται συνεχώς με νέους όρους και νέες έννοιες, για τους οποίους η αντίστοιχη απόδοση στα ελληνικά δεν είναι κατά κανόνα άμεση. Συνεπώς, η βιωσιμότητα ενός λεξικού που δεν θα ενσωμάτωνε τη νέα πραγματικότητα και τις νέες λεξικολογικές τάσεις θα ήταν βραχύχρονη.

Τελικά, ο λεξιλογικός θησαυρός είναι ένα συνονθύλευμα από κοινούς όρους, νέες έννοιες, όρους σε αχρηστία, όρους δανεισμένους από συναφείς επιστήμες, αμετάφραστους όρους, παρεξηγημένους όρους. Το πρόβλημα αυτό επιδεινώνεται όταν δεν υπάρχει μια τυποποιημένη μορφή απόδοσης των όρων, παραδείγματος χάριν ο όρος *cross-reference* έχει τις εξής αποδόσεις: 1) *διασταυρωτική παραπομπή* - ΙΑΤΕ [9], 2) *διαπαραπομπή* - ΕΛΟΤ/ΤΕ21 [24], 3) *παραπομπή* - ΤΕ 22 ΕΛΟΤ/ΤΕΕ [25], 4) *διασυνδεδετική παραπομπή* - Παπαφράγκου [20]. Το παράδειγμα αυτό είναι ενδεικτικό της κατάστασης που φανερώνει ότι η τυποποίηση παραμένει ακόμα ζητούμενο.

5 Δομή του λεξικού

Το λεξικό είναι δίγλωσσο –ελληνοαγγλικό. Αριθμεί μέχρι στιγμής 3.182 ελληνικούς (βιβλιοθηκονομικούς) όρους και φράσεις μεταφρασμένους στην αγγλική γλώσσα, οι οποίοι είναι αλφαβητικά ταξινομημένοι έτσι ώστε να είναι εύκολο στο χρήστη να αναζητήσει την οποιαδήποτε λέξη με βάση το αρχικό της γράμμα. Έχει καταβληθεί προσπάθεια για πιστή απόδοση των όρων, πάντοτε μέσα στο πλαίσιο του συγκεκριμένου επιστημονικού πεδίου. Επιδίωξη ήταν να μην περιληφθούν αδιακρίτως τύποι και εκφράσεις που έχουν περιπέσει σε αχρηστία.

Αναλυτικά, στο κυρίως σώμα του λεξικού μετά από κάθε ελληνικό όρο υπάρχει η αντίστοιχη αγγλική μετάφραση. Ένας (ελληνικός) όρος μπορεί να επιδέχεται πέραν της μίας απόδοσης και –όπου αυτό είναι εφικτό– να παρατίθενται συνώνυμα των μεταφράσεών του. Οι αποδόσεις ή τα συνώνυμα αυτών αρχίζουν με κεφαλαίο γράμμα και χωρίζονται μεταξύ τους με κόμμα (.). Για καλύτερη κατανόηση της χρήσης του όρου χρησιμοποιούνται λέξεις μέσα σε παρενθέσεις αμέσως μετά τον όρο, με σκοπό να επεξηγήσουν ή να διευκρινίσουν. Οι αγκύλες χρησιμοποιούνται για να περικλείσουν όρους που είναι μεν αποδεκτοί, αλλά δεν

χρησιμοποιούνται τόσο ή δεν προτιμούνται. Τα ακρωνύμια που απαντώνται στο κυρίως σώμα του λεξικού τοποθετούνται μετά την ανεπτυγμένη μορφή της φράσης και το σύμβολο ίσον (=).

Σε ξεχωριστό τμήμα συγκεντρώνονται τα 337 ακρώνυμα σε αλφαβητική σειρά –πρώτα τα αγγλικά και μετά τα ελληνικά. Μετά από κάθε ακρώνυμο παρατίθεται η ανεπτυγμένη του μορφή καθώς και η ηλεκτρονική διεύθυνση της ιστοσελίδας που το αντιπροσωπεύει (όπου αυτό ισχύει).

Απαραίτητο είναι να επιστηθεί η προσοχή του αναγνώστη σε ορισμένα σημεία προς αποφυγή λαθών και παρερμηνειών. Συγκεκριμένα, σε μερικές περιπτώσεις δεν προτιμήθηκε η πιστή απόδοση και μετάφραση των λέξεων, γιατί θα καταντούσαν είτε μακροσκελείς είτε ακατανόητες. Επιπλέον, σε κάποιες περιπτώσεις δεν διατηρείται ο ίδιος αριθμός (ενικός-πληθυντικός) των λέξεων, λόγω της διαφορετικής χρήσης στην κάθε γλώσσα π.χ. *κατάλογος καθιερωμένων* = *authority list*. Υπενθυμίζεται ότι οι λέξεις αποδίδονται μέσα στο πλαίσιο της συγκεκριμένης επιστήμης για το λόγο αυτό π.χ. η λέξη *entry* αποδίδεται στα ελληνικά *αναγραφή/εγγραφή* και όχι *είσοδος*.

6 Διαδικτυακό ελληνοαγγλικό βιβλιοθηκονομικό λεξικό

Το πρώτο διαδικτυακό ελληνοαγγλικό βιβλιοθηκονομικό λεξικό σε πιλοτική μορφή δημιουργήθηκε χρησιμοποιώντας ένα wiki – ένα συνεργατικό ιστοχώρο. Wiki είναι ένας ευέλικτος και επεξεργάσιμος ιστότοπος που επιτρέπει στον οποιονδήποτε (που έχει εξουσιοδότηση) να δημιουργήσει, να επέμβει, να επεξεργαστεί και να επιμεληθεί τις σελίδες του. Στο συγκεκριμένο wiki στην παρούσα φάση δεν δίνεται η δυνατότητα συνεργατικής επεξεργασίας και η εκ των έσω διαδραστικότητα για λόγους ελέγχου του περιεχομένου. Η ευέλικτη online πλατφόρμα *wikidot* [12] επιλέχτηκε να το φιλοξενήσει στη διεύθυνση <http://lexiko.wikidot.com> από τον Δεκέμβριο του 2010. Η απόφαση να μεταφερθεί ολόκληρο το εν λόγω λεξικό από το χαρτί στον ιστό λήφθηκε εκ των πραγμάτων για τους εξής λόγους:

Καταρχήν, διανύουμε μια (δυσμενή) περίοδο όπου η εκδοτική παραγωγή επιλέγει με φειδώ τις ενδεχόμενες επιτυχείς παραγωγές, έχοντας τα δικά της σεβαστά κριτήρια προτεραιοτήτων, τα οποία αφήνουν εκτός ένα τέτοιο συγγραφικό πόνημα. Καθώς λοιπόν το κίνητρο για το λεξικό δεν βασίζεται σε προσωπικές οικονομικές απολαβές αλλά στη διάχυση της πληροφορίας, το φέρον μέσο δεν αποτελεί εμπόδιο. Εφόσον η εκδοτική δίοδος είναι κλειστή, η επόμενη εναλλακτική είναι οι δυνατότητες που προσφέρουν οι καινοτομίες της τεχνολογίας.

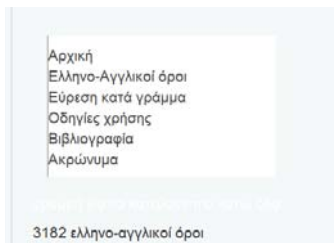
Εικόνα 1

Για τη συνολική υλοποίηση χρησιμοποιήθηκε, όπως αναφέραμε, η ελεύθερη διαδικτυακή πλατφόρμα wikidot [12], η οποία καταρχήν προσφέρει δωρεάν χώρο στο διαδίκτυο. Ο χώρος αυτός μετατρέπεται σε ένα λειτουργικό εργαλείο στησίματος μιας βάσης δεδομένων, χωρίς να χρειάζονται εξειδικευμένες γνώσεις πληροφορικής και χωρίς σύνθετους μηχανισμούς. Η μεταφορά του σώματος του λεξικού έγινε χειροκίνητα, διαδικασία χρονοβόρα, αλλά που ήταν ο μόνος τρόπος για να δημιουργηθούν οι δυναμικές ιστοσελίδες και η λειτουργική σύνδεσή τους, να μπορεί π.χ. κάποιος να αναζητήσει ένα λήμμα ακόμα και στην αγγλική γλώσσα. Το αποτέλεσμα είναι η δημιουργία ενός ενιαίου περιβάλλοντος στο διαδίκτυο, το οποίο αποτελεί στην ουσία ένα αποθετήριο εξειδικευμένων λέξεων.

Κομβικό ρόλο αποτελεί το γεγονός ότι το διαδικτυακό βιβλιοθηκονομικό λεξικό βρίσκεται με τον τρόπο αυτό στη διάθεση όλων και είναι προσβάσιμο χωρίς γεωγραφικούς ή χρονικούς περιορισμούς. Πρόκειται για ένα ακόμη σημάδι ότι η ταχύτητα και η ευκολία χρήσης τέτοιων υπηρεσιών στο Διαδίκτυο απειλούν τις αντίστοιχες έντυπες εκδόσεις. Ένα ακόμη πλεονέκτημα της διαδικτυακής έκδοσης του λεξικού είναι ότι καθιστά ευκολότερο για το δημιουργό του να ενημερώνει άμεσα το περιεχόμενο του λεξικού με νέες λέξεις ή και να εμπλουτίζει όσους όρους υπάρχουν ήδη.

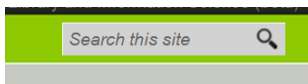
Βασικό μέλημα η ευκολία στη χρήση του, η οποία πηγάζει από τη φιλοσοφία δημιουργίας του, αλλά συγχρόνως και από τη φιλοσοφία χρήσης του. Με βάση την *Εικόνα 1* θα παρουσιαστούν και θα επεξηγηθούν τα τμήματα του λεξικού.

Η Αρχική Σελίδα *Εικόνα 1* [13] είναι η κεντρική σελίδα του λεξικού μέσα στην οποία υπάρχει οργανωμένο το σύνολο των πληροφοριών. Δίνονται δηλαδή οι γενικές αλλά απαραίτητες εκείνες πληροφορίες που επεξηγούν την υπόσταση του εν λόγω λεξικού. Στη δεξιά στήλη του λεξικού *Εικόνα 2* [13], –κοινώς sidebar– μέσω των θεματικών ενοτήτων *Ελληνο-Αγγλικοί όροι*, *Εύρεση κατά γράμμα*, *Οδηγίες χρήσης*, *Βιβλιογραφία* και *Ακρώνυμα*, η πληροφορία χωρίζεται σε εξειδικευμένου περιεχομένου ιστοσελίδες. Πιο αναλυτικά, με την επιλογή *Ελληνο-Αγγλικοί όροι* ο χρήστης μπορεί να ανατρέξει σε όλους του όρους του λεξικού αλφαβητικά. Αντίθετα, με την επιλογή *Εύρεση κατά γράμμα* ο χρήστης επιλέγει με τη βοήθεια των tags (ετικέτες) το γράμμα της αλφαβήτου που επιθυμεί να ανατρέξει, είτε για να βρει τον όρο που ψάχνει είτε για να περιδιαβεί στους όρους που υπάγονται στο συγκεκριμένο γράμμα. Τα *Ακρώνυμα* συγκεντρώνονται εμπλουτισμένα σε ξεχωριστή σελίδα έτσι ώστε να εντοπίζονται πιο εύκολα.

Εικόνα 2

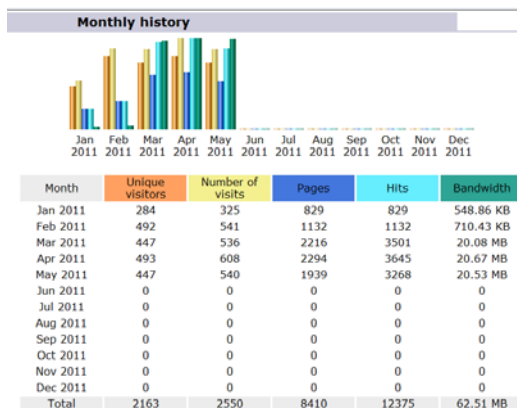
Χρησιμοποιώντας το πλαίσιο της αναζήτησης (search this site) πάνω δεξιά *Εικόνα 3* [13] μπορούμε να πληκτρολογήσουμε τον ελληνικό ή αγγλικό όρο. Κατόπιν επιλέγουμε το επιθυμητό λήμμα από την προβαλλόμενη λίστα και μεταφερόμαστε στον όρο που τελικώς επιλέξαμε. Τα αποτελέσματα της αναζήτησης θα προέρχονται από τη λίστα με τους ελληνικούς όρους, από τη λίστα με τους αγγλικούς όρους και από τη λίστα με τα ακρώνυμα. Δεν παραλείπονται οι *Οδηγίες χρήσης*, οι οποίες επεξηγούν τους σωστούς αλλά και εναλλακτικούς τρόπους αναζήτησης. Δίνεται παράδειγμα: «Για επιτυχή αναζήτηση, ο ελληνικός όρος πρέπει να γράφεται με πεζά και τόνο και ομοίως ο αγγλικός όρος συνιστάται να γράφεται με πεζά [...]» [13]. Τέλος, υπάρχει συγκεκριμένη σελίδα με τη βιβλιογραφία για την τεκμηρίωση των πηγών του λεξικού.

Εικόνα 3

Η *Επικοινωνία* και το *Forum* επιτρέπει στους επισκέπτες του να αποτυπώσουν τις δικές τους προτάσεις, απόψεις αλλά και παρατηρήσεις, οι οποίες θα αποτελέσουν τον ευπρόσδεκτο λόγο για διορθώσεις και συμπληρώσεις του περιεχομένου του λεξικού. Τέλος, τα στατιστικά της χρήσης του λεξικού εξαιρετικά ενθαρρυντικά με 447 επισκέπτες τον Μάιο του 2011 *Εικόνα 4* [13].

Το συνοπτικό αυτό έργο είναι βέβαιο ότι δεν εξαντλεί τον καθημερινά αυξανόμενο όγκο όρων και εννοιών που ανακύπτουν, στοχεύει όμως στο να προσφέρει ουσιαστική βοήθεια, αξιοπιστία και ευχρηστία. Η χρηστικότητά του έγκειται στο γεγονός ότι ο χρήστης μπορεί να αναζητήσει εύκολα και να βρει γρήγορα τη λέξη που θέλει.

Εικόνα 4

Ασφαλώς θα υπάρχουν ατέλειες και λάθη τα οποία δεν οφείλονται

σε καμία περίπτωση σε αμέλεια ή απερισκεψία. Για το λόγο αυτό οι υποδείξεις των χρηστών θα είναι χρήσιμες. Καθοριστικός στόχος ήταν να καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να μη ζημιωθεί σε καμία περίπτωση ούτε η ελληνική γλώσσα ούτε η γλώσσα της βιβλιοθηκονομίας.

7 Βιβλιογραφία

- [1] Dewey, Melvil. *Συνοπτική δεκαδική ταξινόμηση Dewey και ευρετήριο σχετικών όρων*. Αθήνα: Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης, 2001.
- [2] Drake, Miriam A., ed. *Encyclopedia of library and information science*. 2nd ed. New York: Marcel Dekker, 2003.
- [3] Ellis, Judith, επιμ. *Η διαχείριση των αρχείων*. Αθήνα: Ελληνική Αρχαική Εταιρεία, 2000.
- [4] E-scriptorum. *Ακρωνύμια, συντομογραφίες, αρκτικόλεξα, σύμβολα*. [Online] <<http://www.asas.gr/>>
- [5] Feather, John, and Paul Sturges. *International encyclopedia of information and library science*. 2nd ed. London: Routledge, 2003.
- [6] Gorman, Michael, και Raul W. Wintles, επιμ. *Αγγλο-Αμερικανικοί κανόνες καταλογογράφησης*. Μετάφραση και επιμέλεια ελληνικής έκδοσης Μερσίνη Μορελέλη-Κακούρη. 2η έκδ., αναθεωρ. 1988. Θεσσαλονίκη: Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα, 1994-1997.
- [7] Harrod, Leonard Montague. *The librarians' glossary of terms used in librarianship, documentation and the book crafts and reference book*. 4th rev. ed. London: Gower, 1977.
- [8] Holt, Brian P., Sally H. McCallum και A. B. Long. *Εγχειρίδιο UNIMARC*. Μετάφραση στα ελληνικά και επιμέλεια της ελληνικής έκδοσης Γ. Δ. Μπώκος. (Πρότυπα και εγχειρίδια. [Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος] ; 3). Αθήνα: Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος, 1993-1996.
- [9] IATE. *The EU's multilingual term base*. [Online] <<http://iate.europa.eu/iatediff/>>

- [10] OCLC. *Acronym glossary (A-Z)*. [Online]
<<http://www.oclc.org/support/documentation/glossary/oclc/default.htm>>
- [11] Reitz, Joan M. *ODLIS: Online dictionary for Library and Information Science*. [Online]
<<http://lu.com/odlis/index.cfm>>
- [12] Wikidot. [Online] <www.wikidot.com>
- [13] Ανδρέου, Ιωάννα. *Ελληνοαγγλικό Βιβλιοθηκονομικό λεξικό*. [Online]
<<http://lexiko.wikidot.com>>
- [14] Δενδρινός, Μάρκος. *Επικοινωνίες-Δίκτυα: σημειώσεις μαθήματος*. Αθήνα: Τ.Ε.Ι. Αθήνας, 2001.
- [15] Δεσπότης, Γιώργος. *Αγγλοελληνικό αναλυτικό λεξικό Η.Υ.-νέας τεχνολογίας*. Αθήνα: ΡΙΜ, 1999.
- [16] Κακούρης, Γεώργιος Μιχαήλ. *Βιβλιοθηκονομικών λεξικών: βιβλιοθηκονομικοί, βιβλιογραφικοί και τυπογραφικοί όροι: αγγλο-ελληνικών, ελληνο-αγγλικών*. (Βιβλιοθήκη Κολλεγίου Αθηνών. Εγχειρίδια Βιβλιοθηκονομίας ; 4). Αθήνα: Κολλέγιον Αθηνών, 1974.
- [17] Κανάκη, Χριστίνα, κ.ά. *Βιβλιοθηκονομικό λεξικό: ερμηνευτικό-ελληνοαγγλικό - αγγλοελληνικό: πτυχιακή εργασία*. Αθήνα: Τ.Ε.Ι. Αθήνας. Τμήμα Βιβλιοθηκονομίας, 1986.
- [18] Μπάγιας, Ανδρέας Φ. *Αρχειονομία-Βασικές έννοιες και αρχές: η οργάνωση των αρχείων για τη διοίκηση και την έρευνα*. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική, 1998.
- [19] Μπαμπινιώτης, Γεώργιος Δ. *Λεξικό της νεοελληνικής γλώσσας: με σχόλια για τη σωστή χρήση των λέξεων (...)*. Αθήνα: Κέντρο Λεξικολογίας, 1998.
- [20] Παπαφράγκου, Κωνσταντίνα. *Καταγραφή της ορολογίας της Επιστήμης της Πληροφόρησης: πτυχιακή εργασία*. Κέρκυρα: Ιόνιο Πανεπιστήμιο. Τμήμα Αρχειονομίας-Βιβλιοθηκονομίας, 2004.
- [21] Ρίζος, Γιάννης, γεν. εποπτεία. *Αγγλο-ελληνικό λεξικό*. Αθήνα: Εκδόσεις Γιάννη Ρίζου, 2004.
- [22] Σκανδάλη, Αλκμήνη. *Θεματική ευρετηρίαση: προσυνδυσασμένα συστήματα*. Αθήνα: Ι. Γ. Βασιλείου, 1990.
- [23] Σκανδάλη, Αλκμήνη. *Θεματική ευρετηρίαση: υστεροσυνδυσασμένα συστήματα*. Αθήνα: Ι. Γ. Βασιλείου, 1990.
- [24] TE21 (=Τ.Ε.Ε., ΕΛΟΤ και ΕΛΕΤΟ). *Γενικοί και ειδικοί όροι του τομέα της Ορολογίας*. 3^η έκδ. Αθήνα, 2011. [Online] <<http://www.eleto.gr/gr/LexicaAndGlossaries.htm>>
- [25] TE22 (=Τ.Ε.Ε. Τμήμα Τυποποίησης και ΕΛΕΤΟ). *Γλωσσάρι όρων για Τεκμηρίωση*. [Online]
<http://portal.tee.gr/portal/page/portal/SCIENTIFIC_WORK/scient_typopoisi/lexika/teeterms_tekmiriosi.pdf>

Ιωάννα Ανδρέου

Βιβλιοθηκονόμος
MSc Πολιτιστική Πολιτική, Διοίκηση και Επικοινωνία
Αρκαδίας 22, Αμπελόκηποι, τ.κ. 115 26